

Bijlage 1

Schoolondersteuningsprofiel

IKC Dom Helder Camara

Inhoud

Inleiding.....	4
1. Algemene gegevens van het IKC.....	5
2. Missie & Visie van het IKC	5
3. Basis- en extra ondersteuning binnen de VCOG	5
4. Welke ondersteuning kan de basisschool/het IKC bieden	6
4.1 Kernkwaliteiten Samenwerkingsverband 20.01	6
4.2 Basisondersteuning binnen ons IKC.....	7
4.2.1 Op welke wijze voldoet het IKC aan de basiskwaliteit en de basisondersteuning	7
4.2.2 Schoolspecifieke uitwerking van de basisondersteuning	8
4.3 Wat biedt ons IKC aanvullend op de basisondersteuning?.....	8
5. Extra Ondersteuning.....	9
5.1 Veiligheid.....	10
5.2 Zelfstandigheid.....	10
5.3 Ontwikkeling	10
5.4 Verstandelijke of fysieke beperking.....	11
5.5 Groepsindeling	11
5.6 Zorgverlening leerkracht.....	11
5.7 Inzetbare middelen	11
5.8 Tweektaligheid.....	12
5.9 Meer- en hoogbegaafdheid	12
5.10 Medisch handelen.....	14
5.11 Samenwerking.....	14
5.12 Welbevinden	15
5.13 Cumulatie van zorg	15
6. Ambities van het IKC.....	15
A IJk instrument	16
B Protocollen	16
1. Dyslexie.....	16
2. Dyscalculie	16
3. Protocol medisch handelen.....	16
4. Veiligheidsprotocol.....	16
5. Protocol eigen leerlijnen	17
6. Protocol doorstroom 1/2/3.....	17

7.	Protocol Meldcode	17
8.	Schorsen en Verwijderen	17
9.	Protocol meer- en hoogbegaafden	17
10.	Verzuim.....	17
11.	Rouw	17
12.	Internet en sociale media.....	17
13.	Aannamebeleid, tussentijds verwijzen en uitstromen.....	17
14.	Checklist toegankelijkheid gebouw en schoolomgeving.....	17
15.	Toetsprotocol 2022-2023	20
	Bijlage C	24
	Bijlage D Organogram.....	25

Inleiding

Dit Schoolondersteuningsprofiel (SOP) is een handleiding voor ouders waarin omschreven staat hoe de ondersteuning en begeleiding op het IKC Dom Helder Camara eruitziet. Er wordt beschreven welk aanbod van onderwijs gebaseerd op de formulering basisondersteuning geboden wordt. Daarnaast wordt omschreven welk aanbod voor basisondersteuning plus én extra ondersteuning aan leerlingen aangeboden kan worden.

Samenwerkingsverband 20.01

Ons IKC maakt deel uit van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs (SWV20.01).

In dit regionaal samenwerkingsverband is een dekkend aanbod aan onderwijs- ondersteuning aanwezig.

Alle informatie over het samenwerkingsverband 20.01 vindt u op de website:

www.passendonderwijsgroningen.nl

Over het SOP staat in het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband (SWV) PO 20.01 (april 2016) het volgende geschreven:

“Een omschrijving van de basis- en extra ondersteuning die een individuele school binnen een samenwerkingsverband kan bieden. Het geheel van ondersteuningsprofielen moet zorgen voor een dekkend aanbod van onderwijszorg binnen het samenwerkingsverband.

Hiermee kunnen alle schoolbesturen binnen het samenwerkingsverband een passende plek vinden voor elke leerling en hun zorgplicht waarmaken.”

En de basis- en extra ondersteuning wordt als volgt geformuleerd in het ondersteuningsplan:

“De door het samenwerkingsverband vastgestelde omschrijving van de basisondersteuning en de eventueel extra ondersteuning die een individuele school – eventueel met ketenpartners – biedt.”

In dit schoolondersteuningsprofiel wordt dus, zoals bovenstaande formuleringen aangeven de stand van zaken rondom de basiskwaliteit (inspectie normen), de basisondersteuning (13 kernkwaliteiten SWV 20.01) en de extra ondersteuning die het IKC biedt beschreven.

Daarnaast beschrijft het IKC de grenzen aan wat zij kan bieden aan extra ondersteuning.

Wettelijk kader

Wettelijk is vastgesteld dat het schoolondersteuningsprofiel een document is, waarin het IKC de taken, de verantwoordelijkheden en de werkwijze ten aanzien van Passend Onderwijs vastlegt. Binnen de VCOG worden twee documenten gebruikt om het geheel van deze verantwoordelijkheden en werkwijzen per school te beschrijven. Het schoolondersteuningsprofiel (SOP) en het schoolondersteuningsplan (OP). De documenten liggen in elkaars verlengde. Het schoolondersteuningsprofiel verwijst naar onderliggende informatie in het ondersteuningsplan. Het eerste document staat op de website van het IKC. Het tweede document is op aanvraag in te zien op school.

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel. Er zijn overlappings in het OP en het SOP.

Het schoolondersteuningsprofiel:

- is naast het schoolondersteuningsplan ook gerelateerd aan het IKC-plan en de IKC-gids
- is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van het IKC
- wordt geschreven door de directie van het IKC
- wordt tenminste eenmaal per 4 jaar vastgesteld
- wordt ter advies voorgelegd aan de medezeggenschapsraad

1. Algemene gegevens van het IKC

Naam van het IKC : Oecumenische IKC Dom Helder Camara
Bezoekadres : Onnemaheerd 2
Postcode : 9736 AM
Plaats : Groningen
Brinnummer : 18QF
Directeur : Ronald Middelbos
Intern Begeleider : Hilda Bus

Samenwerkingsverband: 20.01
Aantal leerlingen oktober 2022: 382

2. Missie & Visie van het IKC

Zie IKC-plan en IKC-gids.

3. Basis- en extra ondersteuning binnen de VCOG

In de wet op Passend Onderwijs staat beschreven wat de basisondersteuning op school inhoudt. Van iedere basisschool in Nederland wordt verwacht dat zij onderwijs aanbiedt dat voldoet aan deze omschrijving. De omschrijving van de basisondersteuning luidt als volgt:

‘Het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel aan preventieve en lichte curatieve interventies die het IKC binnen haar onderwijsstructuur planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel met samenwerkende ketenpartners, uitvoert.’

Op het IKC krijgen leerlingen iedere dag onderwijs gebaseerd op de bovenstaande omschrijving van de basisondersteuning. Maar leerlingen verschillen in de wijze waarop zij zich ontwikkelen en wat zij nodig hebben van het IKC om deze ontwikkeling zo optimaal mogelijk te laten verlopen. We spreken daarom van de onderwijsbehoefte van de leerling(en).

Het IKC komt tegemoet aan alle onderwijsbehoefte van leerlingen die binnen de basisondersteuning valt. Het kan zijn dat een leerling daarnaast nog een specifieke onderwijsbehoefte heeft die de basisondersteuning overstijgt. Dan brengt het IKC deze onderwijsbehoefte in kaart door het opstellen van een arrangement of een ontwikkelingsperspectief.

In het ontwikkelingsperspectief (OPP) staat de extra onderwijsbehoefte beschreven en de ondersteuning die de leerling daarin extra nodig heeft. Het kan ook voorkomen dat een groep extra ondersteuning nodig heeft. In dat geval stelt het IKC een groepsarrangement op. Het IKC heeft ondersteuningsmiddelen om een OPP of een arrangement goed uit te voeren (zie ondersteuningsplan, bijlage: *notitie arrangeren bij de VCOG*).

Voor zeer intensieve vormen van extra ondersteuning binnen het IKC kan het IKC m.b.v. van een OPP bij het bestuur extra ondersteuningsmiddelen aanvragen. Zowel bij een bestuurlijk als een schoolgebonden OPP of een arrangement kan het IKC tot de conclusie komen dat de leerling niet meer optimaal profiteert van het onderwijs en dat de grens aan wat het IKC in ondersteuning kan

bieden is bereikt. Als dat het geval is gaat het IKC op zoek naar een meer optimale onderwijsplaats voor de leerling. Dat kan zijn op een andere reguliere school of op een Speciale Basisschool (SBO) dan wel een Speciaal Onderwijsschool (SO).

Binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs zijn afspraken gemaakt over de minimaal te bieden ondersteuning (basisondersteuning) en extra ondersteuning. De basisondersteuning geeft aan welke mate van ondersteuning aan kinderen wordt geboden binnen de eigen school. De actuele afspraken over te bieden basisondersteuning zijn als bijlage opgenomen bij het Ondersteuningsplan 2021-2025. (www.passendonderwijsgroningen.nl).

4. Welke ondersteuning kan de basisschool/het IKC bieden

4.1 Kernkwaliteiten Samenwerkingsverband 20.01

Het samenwerkingsverband waaronder het VCOG bestuur en dus ook het IKC Dom Helder Camara valt, heeft de basisondersteuning beschreven in 13 kernkwaliteiten. De kwaliteiten zijn ingedeeld in vier aspecten die terug te vinden zijn in het Referentie Kader bij de Wet op Passend Onderwijs (*zie formulering uit hoofdstuk 3*) De basisondersteuning zoals het Samenwerkingsverband 20.01 heeft beschreven, bestaat uit de basiskwaliteit van de inspectie plus een aantal extra onderwerpen. Van deze onderwerpen vindt het SWV 20.01 dat ook zij deel uitmaken van de basisondersteuning, die iedere school minimaal biedt. Het bestuur van het IKC (de VCOG) heeft hiermee ingestemd.

Dat betekent dat zij er samen met de scholen ten zeerste naar streeft dat de basiskwaliteit van de inspectie plus de extra onderwerpen van basisondersteuning kwalitatief op orde zijn. Het is dan ook vanzelfsprekend dat het IKC alleen aan de kwaliteit van basisondersteuning kan voldoen als zij over een basisarrangement van de inspectie beschikt.

De vier aspecten	13 Kernkwaliteiten van basisondersteuning (samenwerkingsverband 20.01)
Preventieve en licht curatieve interventies	1. De leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving
	2. Voor leerlingen die een eigen leerlijn nodig hebben voor rekenen en taal en extra ondersteuning krijgen uit het geld van het SWV is een ontwikkelingsperspectiefplan vastgesteld
De onderwijs ondersteuningsstructuur	3. De scholen hebben een effectieve interne onderwijs ondersteuningsstructuur
	4. De leerkrachten, ib-ers en directeuren werken continu aan hun handelingsbekwaamheid en competenties
	5. De scholen hebben een schoolondersteuningsteam gericht op de leerlingenondersteuning
	6. De ouders en leerlingen zijn actief betrokken bij het onderwijs
Planmatig werken	7. De scholen hebben continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.

	8. De scholen werken opbrengst- en handelingsgericht aan de ontwikkeling van leerlingen.
	9. De scholen voeren beleid op het terrein van de leerlingondersteuning.
Kwaliteit van basisondersteuning	10. De scholen werken met effectieve methoden en aanpakken.
	11. De scholen evalueren jaarlijks de effectiviteit van de leerling ondersteuning.
	12. De scholen dragen leerlingen zorgvuldig over.
	13. De scholen hebben een ondersteuningsprofiel (OP) vastgesteld.

4.2 Basisondersteuning binnen ons IKC

4.2.1 Op welke wijze voldoet het IKC aan de basiskwaliteit en de basisondersteuning

In deze paragraaf geven we aan in welke mate wij voldoen aan de basisondersteuning en hoe wij vormgeven aan de kwaliteitsafspraken die daarover gemaakt zijn binnen het samenwerkingsverband 20.01. Tijdens de onderwijsdialogen, verantwoordt het IKC zich rond de geboden basisondersteuning (d.m.v. de checklist ikinstrument basisondersteuning), de inzet van extra ondersteuning in de vorm van arrangementen en OPP's en de ondersteuningskengetallen (zorgmonitor, waarin o.a. thuiszitters, verwijzingen).

Basiskwaliteit van de inspectie:

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder bestuur in Nederland. We hebben bij VCOG onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen op orde is, of er sprake is van deugdelijk financieel beheer en hoe dit bijdraagt aan de kernfuncties van het onderwijs (zie Onderzoekskader 2021).

We hebben met het bestuur gesproken over zijn bijdrage aan de basisvaardigheden van de leerlingen. Het bestuur brengt de ontwikkeling van de leerlingen op de basisvaardigheden systematisch in kaart en werkt aan de bestrijding van achterstanden als dat nodig is.

VCOG is een bestuur met de zaken op orde. Het bestuur heeft zicht op de kwaliteit van de scholen en er wordt planmatig gewerkt aan onderwijsverbetering. Het stelsel van kwaliteitszorg is ingebed in de organisatie en geeft een duidelijk beeld van de onderwijskwaliteit van de scholen. Dit maakt dat het bestuur en de scholen kunnen sturen op onderwijskwaliteit. Het bestuur biedt voldoende mogelijkheden voor professionalisering van leraren en directies. Ook ondersteunt het bestuur de scholen met voldoende middelen om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen. Er is sprake van deugdelijk financieel beheer.

Bestuur en scholen kennen hun leerlingenpopulatie en zijn gedreven om hun leerlingen een passend onderwijsaanbod te bieden. Een aantal scholen werkt hiertoe samen met externe onderwijspartners zoals de gemeente. De totstandkoming van het Strategisch Beleidsplan 2021-2025 vindt plaats in samenwerking met belanghebbenden. Het bestuur is maatschappelijk bewust en draagt bij aan de kernfuncties van het onderwijs door een maatschappelijk thema als kansengelijkheid zowel intern als extern te agenderen.

4.2.2 Schoolspecifieke uitwerking van de basisondersteuning

In onderstaand overzicht beschrijft het IKC wat er boven de basisondersteuning aanvullend wordt aangeboden én hoe het IKC omgaat met extra ondersteuning in de vorm van arrangementen en ontwikkelingsperspectieven (OPP). Voor individuele leerlingen wordt bij een extra ondersteuningsbehoefte een OPP opgesteld. Voor groepen met een extra ondersteuningsbehoefte wordt een groepsarrangement opgesteld.

In het kader van preventieve en licht curatieve interventies maken wij gebruik van:

- ✓ CITO leerlingvolgsysteem en Esis
- ✓ Kleuter in beeld / KIJK

In het kader van 'aanbod ondersteuning' hanteren wij de afspraken die staan in het protocol:

- Dyslexie
- ERWD protocol
- Medisch handelen
- Veiligheidsplan
- Eigen leerlijnen
- Doorstroom 1/2/3
- Meldcode en kindermishandeling
- Schorsen en verwijderen
- Meer- en hoogbegaafden (in ontwikkeling)
- Verzuim
- Rouw
- Internet en sociale media (in ontwikkeling)

(voor de inhoud van deze protocollen verwijzen we naar de bijlage en naar onze website)

Voor de sociaal emotionele ontwikkeling maken we gebruik van

Signalering : SCOL
Methode : De Vreedzame School / Rots & Water

Methodieken op de vakken technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen

Technisch Lezen : DMT-oefenmap, Estafette, ZLKLS technisch lezen map groep 4 en 5
Begrijpend Lezen : Nieuwsbegrip
Spelling : Staal en ZLKLS
Rekenen en Wiskunde : Getal en Ruimte Junior

Daarnaast maken wij gebruik van ICT als ondersteuning van het onderwijsleerproces, volgens de programma's die behoren bij de methodes.

4.3 Wat biedt ons IKC aanvullend op de basisondersteuning?

Naast de vaststaande afspraken zijn er scholen die aanvullend op de basisondersteuning iets extra's bieden. Ons IKC biedt ten aanzien van preventieve interventies, aanbod van ondersteuning, bekwaamheid van leerkrachten, ondersteuningsstructuur en handelingsgericht werken het volgende aanbod aanvullend op de basisondersteuning.

Preventieve interventies

Instream groep 1:

Op het moment dat ouders hun kind inschrijven en de leerling is bekend bij VCOG Kinderopvang, dan doen wij een warme overdacht/ exitgesprek met de pedagogisch medewerkers van VCOG Kinderopvang.

Aanbod van ondersteuning:

Inzet onderwijsassistenten, aanpak voor meer- en hoogbegaafden voor alle groepen, peuterdoorstroomgroep, intern begeleiders, taalcoördinator, rekencoördinator en specialist hoogbegaafdheid.

Scholing en bekwaamheid van teamleden:

Middels team- en individuele scholing werken we aan onze deskundigheid. Daarnaast nemen onze specialisten deel aan bovenschoolse leernetwerken.

Ondersteuningsstructuur:

Hiervoor verwijzen wij u naar ons organogram en de omschrijvingen van onze zorgtaken zoals omschreven in het ondersteuningsplan. (zie bijlage D)

Handelingsgericht werken:

Hiertoe maken wij gebruik van de cyclus handelingsgericht werken, deze is omschreven in het protocol eigen leerlijn.

5. Extra Ondersteuning

Het IKC bekijkt de grens van extra ondersteuning vanuit de handelingsgerichte benadering. Dat betekent dat er antwoord wordt gegeven op de volgende vraag:

“Wat heeft deze leerling in deze groep, met deze leerkracht en (uit) dit gezin nodig om optimaal van het onderwijs te profiteren?”

Een leerling krijgt extra ondersteuning wanneer het IKC de onderwijsbehoefte niet meer binnen de basisondersteuning kan realiseren. De onderwijsbehoefte kan verschillen in intensiteit en/of complexiteit. Om de onderwijsbehoefte goed te begrijpen en te kunnen afwegen of het IKC hierin kan voorzien werkt het IKC samen met het experticeentrum VCOG. Orthopedagogen en ambulante begeleiders in dienst van de VCOG ondersteunen het IKC, zowel bij onderzoek als bij begeleiding. Zij geven het IKC handelingsadviezen bij de uitvoering van een groepsarrangement of een OPP.

Het kan voor komen dat het IKC tot de conclusie komt dat zij niet meer kan voorzien in de onderwijsbehoefte van de leerling, in dat geval zijn voor het IKC de grenzen van de extra ondersteuning bereikt. In overleg met de ouders en ondersteund door EC VCOG gaat het IKC op zoek naar een andere onderwijsplek. Er wordt een school gezocht waar de leerling zich beter kan ontwikkelen en meer van het onderwijs kan profiteren.

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. In beginsel zijn wij van mening dat zo veel mogelijk kinderen regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Wij realiseren ons dat we een zorgplicht hebben. Ons IKC richt zich op het geven van basisondersteuning en in enkele gevallen op het geven van extra ondersteuning. In ons schoolondersteuningsprofiel hebben we beschreven welke ondersteuning we wel en niet kunnen aanbieden.

Het IKC-specifieke uitwerking op de grens van de geboden extra ondersteuning wordt als volgt omschreven:

5.1 Veiligheid

De veiligheid van alle leerlingen en leerkrachten van het IKC moet te allen tijde kunnen worden gegarandeerd. Voor een leerling die de veiligheid van andere leerlingen dan wel de leerkracht in gevaar brengt, treedt onmiddellijk het protocol schorsing en verwijdering in werking.

Onder 'veiligheid' wordt verstaan fysieke en emotionele veiligheid, maar ook het belemmeren van de cognitieve ontwikkeling van andere leerlingen.

Voor het waarborgen van de veiligheid in de klas is de leerkracht verantwoordelijk. Indien leerlingen weglopen van het IKC wordt de veiligheid, met oog op de hele groep, dusdanig verstoord dat de leerkracht hier onvoldoende zorg voor kan dragen. Onder schooltijd blijft de leerkracht verantwoordelijk voor de leerlingen in zijn/haar groep. Mocht een leerling weglopen, dan schakelt de leerkracht een ambulante collega in en worden de ouders direct op de hoogte gebracht. Daarnaast zal in een gesprek met ouders naar een oplossing worden gezocht, hierbij vormt de leerkracht een brug naar ketenpartners van het IKC.

Ouders nemen de grenzen van het IKC en de leerkracht in acht. Agressief of bedreigend gedrag wordt niet getolereerd en waar nodig treedt ook voor ouders het protocol schorsing en verwijdering in.

5.2 Zelfstandigheid

Ons onderwijs heeft als uitgangspunt dat leerlingen zelfstandig en zelfredzaam zijn. Hieronder wordt ook verstaan dat de leerling in staat is zelfstandig te werken. Bijvoorbeeld: in groep 1 kunnen leerlingen omgaan met ongeveer 10 minuten uitgestelde aandacht. Vanaf groep 3 kunnen leerlingen een schooltaak zelfstandig uitvoeren voor 15 minuten, waarbij het tijdsbestek geleidelijk aan toeneemt in de hogere groepen.

Leerlingen die bij ons in groep 1 komen zijn volledig zindelijk. In het geval van een ongelukje is de leerling ofwel zelfstandig in staat zichzelf te verschonen of er is een ouder/verzorger beschikbaar op afroep. Indien een leerling niet zindelijk is, kan de leerling (nog) niet starten in groep 1.

5.3 Ontwikkeling

Is er een schooljaar lang op schoolniveau geen significante meetbare cognitieve ontwikkeling, dat wil zeggen geen vaardigheidsgroei die op basis van tabellen tussenopbrengsten LOVS Cito normaliter verwacht zou mogen worden. Dan zal moeten worden bepaald of de leerling bij ons IKC in de toekomst zal kunnen profiteren van het onderwijsaanbod of wellicht beter terecht kan op een school die passender onderwijs kan bieden.

Voor leerlingen met een eigen leerlijn werken wij met ontwikkelingsperspectieven. Hierbij streven wij naar het beperken van achterstanden tot maximaal één jaar. Bij het opstellen van een ontwikkelingsperspectief wordt gekeken naar een passend uitstroomniveau.

Leerlingen kunnen een eigen leerlijn hebben voor één vakgebied. Als leerlingen op meerdere vakken uitvalt, moet bekeken worden wat hier de oorzaak van is en of het IKC de juiste leeromgeving kan bieden. Indien nodig zullen we ouders en leerlingen begeleiden in het zoeken naar een passende school/IKC.

De mate van complexiteit van de zorgvraag en de mate waarin een leerling zich binnen ons IKC optimaal kan ontwikkelen, zijn zwaarwegende indicaties bij het plaatsen of verwijzen van een leerling.

5.4 Verstandelijke of fysieke beperking

Indien er sprake is van een verstandelijke of fysieke beperking, zal per leerling afgewogen moeten worden of de zorg voor de leerling gegarandeerd kan worden. Hierbij wordt rekening gehouden met de behoefte van de gehele groep en met oog voor de hele basisschool carrière.

Het schoolgebouw is voorzien van een invalidetoilet en een stoellift, echter niet van een personenlift. Hierdoor kent de architectuur van het gebouw grenzen voor leerlingen met een fysieke beperking.

5.5 Groepsindeling

Het IKC streeft naar een groeps grootte van gemiddeld 25 leerlingen per groep. Afhankelijk van de samenstelling van een groep, kan de groeps grootte hoger dan wel lager uitvallen. Dit is en blijft maatwerk en wordt besproken in het MT (Bouwcoördinatoren, Intern begeleider en directie) Hier wordt gerefereerd aan de term: speciale onderwijsbehoeften. Met de term speciale onderwijsbehoeften wordt bedoeld: alle leerlingen die op wat voor manier dan ook 'iets anders' nodig hebben dan op basis van de drie niveaus (verdiept, basis, intensief) in elke groep verwacht kan worden. Enkele voorbeelden hiervan zijn: leerachterstanden, dyslexie, gedragsstoornissen, ADHD, ontwikkelingsstoornissen, hoogbegaafdheid of motorische beperking. Deze lijst is geenszins volledig en dient als voorbeeld.

We streven ernaar dat er in een groep tot 20 leerlingen maximaal 10% van de groep een speciale onderwijsbehoeften heeft, in de breedste zin van het woord.

In groepen vanaf 21 leerlingen wordt een grens van ongeveer 5% gehanteerd. Indien de omstandigheden het toelaten kan er besloten worden de grens tot maximaal 10% te verhogen. Hierbij wordt gekeken naar de samenstelling van de groep en de diversiteit van speciale onderwijsbehoeften binnen de groep.

Bij het plaatsen van een leerling in een groep wordt gekeken naar de combinatie van speciale onderwijsbehoeften en de samenstelling van de groep. Indien een combinatie niet bevorderlijk is voor de groep of leerlingen uit de groep, kan de leerling niet geplaatst worden. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld combinaties van gediagnostiseerde gedragsstoornissen en leerstoornissen die leerlingen binnen een groep hebben.

Afhankelijk van de groeps grootte en het percentage leerlingen met speciale onderwijsbehoeften, kunnen extra zorgtaken en extra voorbereidende werkzaamheden van de leerkracht weggeschreven tegen taakuren ter compensatie van mogelijke werkdruk.

5.6 Zorgverlening leerkracht

Jaarlijks bij de groepsindeling wordt besproken welke groepen / leerlingen cq. leerkrachten extra ondersteuning nodig hebben.

5.7 Inzetbare middelen

Voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften kan, onder leiding van de leerkracht, extra hulp ingezet worden in de vorm van een onderwijsassistent dan wel ambulante begeleiding. Afhankelijk van de zorgvraag is deze begeleiding individueel of in groepsverband.

Het toekennen van extra ondersteuning is afhankelijk van de intensiteit van de benodigde zorg van de leerling. Dit kan variëren van een half uur tot meerdere uren per week. Deze ondersteuning dient

uitsluitend educatieve doeleinden; medisch handelen of verzorging in enige vorm worden hier niet toe gerekend.

5.8 Tweektaligheid

Het IKC biedt geen NT2 onderwijs. Collegaschool 'De Heerdstee' in de wijk Beijum is gespecialiseerd in NT2 onderwijs. We verwijzen ouders graag naar deze school als een kind geen Nederlands spreekt om plaats te nemen in de schakelklas. Deze afspraak is gemeentebreed gemaakt.

5.9 Meer- en hoogbegaafdheid

Op ons IKC hebben we een gericht aanbod voor leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong en meer- en hoogbegaafde kinderen.

We gebruiken de scores op de Cito toetsen (3 t/m 8) om vast te stellen dat leerlingen een ontwikkelingsvoorsprong hebben. Daarnaast gebruiken we het signaleringsinstrument DHH om leer- en persoonlijkheidskenmerken van begaafde leerlingen op te sporen. Bij twijfel van onderpresteren kan de NSCCT worden ingezet of een WISC V via het EC VCOG.

Binnen deze groep leerlingen zitten grote verschillen. Verschillen op zowel persoonlijkheidskenmerken als leerkenmerken. Het aanbod kan daarom beter/ passender gemaakt worden. Dit willen wij op de volgende manier doen:

Leerlingen met een disharmonische voorsprong

Leerlingen met een grote voorsprong op één vakgebied (meestal rekenen) krijgen naast het reguliere rekenwerk, instructie en begeleiding bij de pluslijn van de methode Getal en Ruimte Junior, genaamd "Meesterwerk". Het gaat hier om leerlingen die op de Cito rekentoets een I of een I+ scoren. Dit komt neer op een voorsprong van 1,5 jaar of meer. De voorsprong moet consistent zijn. D.w.z. meerdere I of I+ scores door de jaren heen. We beginnen hiermee in groep 3.

Deze instructie vindt één keer per week buiten de groep plaats door de hoogbegaafdheidsspecialist. De leerlingen kunnen na de instructie in hun eigen groep aan de slag met deze plusopdrachten en krijgen na een week weer feedback op het gemaakte werk. Deze leerkracht heeft op regelmatige basis contact met de groepsleerkracht. Mochten er knelpunten zijn dan wordt met de leerling en de groepsleerkracht opnieuw gekeken, wat het beste aanbod is. De leerlijn Meesterwerk is extra en wijkt niet af van de 1F en de 1S einddoelen. Ouders hoeven hiervoor niet te tekenen. Uiteraard worden ouders wel op de hoogte gehouden van de voortgang. Dit doet de groepsleerkracht.

Leerlingen met een minder grote voorsprong op rekenen (Cito II score) kunnen evt. extra verdieping in de klas krijgen met boekjes van "Plustaak Rekenen".

Leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid

Dit zijn de leerlingen die veel kenmerken van begaafdheid laten zien op de leer- en persoonlijkheidskenmerken zoals die in DHH voorkomen, maar niet noodzakelijkerwijs ook een hoge score op de Cito toetsen laten zien. Dit kan echter wel. Deze leerlingen maken grote denkstappen, hebben een grote leerhonger, zijn vaak associatieve denkers, houden van filosoferen en debatteren, zijn vaak hoog-sensitief, doen graag onderzoek en houden van top-down onderwijs. Deze leerlingen zijn gebaat bij een aanbod dat zich richt op de hogere orde denkvragen van BLOOM (analyseren-evalueren en creëren) en bij het verbeteren van de executieve vaardigheden.

Dit aanbod kan ook één keer per week buiten de groep plaatsvinden door de HB specialist. Het aanbod zal veelal projectmatig zijn, waarbij toegewerkt wordt naar een eindproject en waarbij ook gewerkt wordt aan persoonlijke doelen zoals perfectionisme/ faalangst, leren plannen en structureren, emotie regulatie en doorzettingsvermogen. De voortgang van deze leerlingen wordt door de HB specialist besproken met de groepsleerkracht en vastgelegd in een voortgangsverslag voor ouders. De HB specialist nodigt ouders twee maal per jaar uit voor een 10-minuten gesprek.

Dit aanbod wordt schoolbreed van groep 1 t/m 8 aangeboden.

N.B.: een leerling kan ook in beide bovenstaande genoemde doelgroep passen.

Onderwijsaanbod voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong en hoogbegaafde kleuters.

We onderscheiden op IKC Dom Helder Camara twee groepen kleuters als het gaat om een voorsprong:

1. Kleuters met een (tijdelijke) ontwikkelingsvoorsprong op één of meer gebieden:

Bijv. Kleuters met veel interesse voor letters en/of die al bezig zijn met lezen

Kleuters die al goed kunnen tellen, cijfers kunnen koppelen aan hoeveelheden, ruimtelijk inzicht hebben, graag (in de bouwhoek) bouwen

2. Kleuters met een brede (waarschijnlijk blijvende) ontwikkelingsvoorsprong; de hoogbegaafde kleuter.

Deze kleuters laten meerdere kenmerken van begaafdheid zien; zowel cognitief (kan complexe taken aan, is slimme en snelle denker) als zijnskenmerken (intens gevoelsleven, hoge behoefte aan controle, is kritisch ingesteld, heeft een sterk rechtvaardigheidsgevoel, kan rechtlijnig zijn, is scheppingsgericht en nieuwsgierig).

Voor beide groepen hebben we een signaleringsinstrument en een extra lesaanbod.

Ad1.

Signalering: Observatie van de leerkracht.

Aanbod: Kangoeroehoek

In deze hoek kunnen kleuters uitdagende opdrachten maken. Werkbladen, spelletjes, constructiemateriaal. De HB specialist levert dit aan, maar uiteraard staat het de leerkracht vrij om ook materialen aan te leveren. Er is een bak met een foto van een Kangoeroe erop, waar deze materialen inzitten. Waar mogelijk sluit de opdracht aan bij het thema van dat moment. De leerkracht kiest elke week uit deze bak een opdracht voor die week.

De leerkracht legt op maandagochtend in de kring de opdracht uit. Elke leerling mag in principe deze hoek kiezen. Er komt een kaartje van een kangoeroe (pictogram met magneetje) voor het planbord. De leerkracht is wel sturend. Zij zorgt ervoor dat mogelijke onderpresteerders die uit zichzelf deze hoek niet kiezen, toch éénmaal per week met een kangoeroe opdracht aan de slag gaan.

De Kangoeroehoek wordt zichtbaar gemaakt door een poster van een Kangoeroe. Dit kan bij een werktafel in de gang zijn, maar ook in de klas. De leerkracht bepaalt wat zij het meest geschikt vindt.

Ad2.

Signalering: DHH.

In overeenstemming met de HB specialist, leerkracht en ouders kunnen kleuters worden geselecteerd voor de Kangoeroeklas.

Aanbod: Kangoeroeklas.

Leerlingen kunnen één keer per week mee naar de Kangoeroeklas. Daar werken zij aan opdrachten die een beroep doen op het hogere orde denken (BLOOM: analyseren, evalueren en creëren). De voortgang wordt besproken met leerkracht en ouders. Tussendoor heeft de HB specialist contact met de leerkrachten over hoe het gaat met de leerlingen. Leerlingen van groep 1 en 2 kunnen samen in de Kangoeroeklas zitten. Evt ook met leerlingen van groep 3.

Voor het overslaan van een groep, gebruiken we de Versnellingswijzer “Versnellen zonder drempels” soms in combinatie met een NSCCT.

Voor leerlingen met een dusdanig hoog IQ waarvoor een aangepast onderwijsaanbod en/of het aparte aanbod buiten de groep niet genoeg is, verzorgt de HB specialist extra mogelijkheden. Onderdeel van deze mogelijkheden, is het bespreken van een meer passende vorm van onderwijs. Hierbij valt te denken aan het verwijzen naar de Satellietgroep van de VCOG.

5.10 Medisch handelen

Leerkrachten mogen geen medische handeling verrichten. Doen zij dit wel, dan kunnen zij volgens de wet hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor situaties waar iets misgaat (gerelateerd aan de handeling). Onder medische handelingen wordt onder andere verstaan het verstrekken van medicatie. In het protocol ‘Medisch handelen’ staat dit beschreven.

5.11 Samenwerking

Tijdens de intake (zie IKC-gids) verwachten we van ouders medewerking en volledige openheid met betrekking tot zorg die hun kinderen nodig hebben.

Bij aanmelding ondertekenen ouders een formulier waarop zij toezeggen mee te zullen werken aan het bieden van zorg voor hun kind als het IKC dit nodig acht. Als ouders niet meewerken aan zorg, kan het IKC geen verantwoordelijkheid dragen voor het niet optimaal kunnen leveren van de benodigde zorg en ontwikkeling van het kind.

Indien er voor het leveren van zorg wordt samengewerkt met externe organisaties, heeft het IKC te allen tijde de regie als het gaat om onderwijsaanbod en het onderwijsproces.

Samenwerkingspartners, ouders en overige externe organisaties geven volledige openheid van zaken, zodat het IKC in het belang van het kind kan handelen.

Het IKC kent een zogenaamde interne en externe zorgstructuur. Intern werken wij in een zorgteam bestaande uit specialisten. Hiervoor verwijzen wij u naar ons IKC-organogram en de omschrijvingen van onze zorgtaken. Extern werken wij samen met ketenpartners, bijvoorbeeld: Jeugdzorg, Educonnect, Kentalis, Logopedisch Centrum Noord, Mindcare, RID en de GGD.

5.12 Welbevinden

Het IKC biedt begeleiding bij belemmeringen in het aangaan van sociale contacten. Hierbij volgen wij de methode 'De Vreedzame School'. De Vreedzame School komt voor 98% van de leerlingen tegemoet aan het ontwikkelen van de sociale vaardigheden. Wij bieden de groepen 1 t/m 8 structureel Rots en Water aan.

Het IKC acht het welbevinden van alle leerlingen een belangrijke graadmeter.

Indien het welbevinden van een leerling bij ons op school niet optimaal is en er reden is om aan te nemen dat dit niet zal verbeteren, zullen we ouders en de leerling begeleiden in het zoeken naar een passende school/ IKC binnen de VCOG of indien nodig daarbuiten.

5.13 Cumulatie van zorg

Een cumulatie van zorg kan reden zijn tot verwijzing of het niet kunnen plaatsen van leerlingen. Geplaatste zorgleerlingen worden hiertoe jaarlijks geëvalueerd, waarbij er met de IB-ers en directie wordt besloten of het IKC nog aan de zorgvraag kan voldoen. Hierbij worden de verschillende belangen gewogen, die van de leerling, die van de groep en die van de leerkracht. Indien zij constateren dat het IKC onvoldoende aan de zorgvraag van de leerling tegemoet kan komen, zullen we ouders en de leerling begeleiden in het zoeken naar een passende school/IKC binnen de VCOG of indien nodig daarbuiten.

Indien bovenstaande van toepassing is, is het bestuur verantwoordelijk om samen met ouders passend onderwijs te zoeken voor de leerling.

6. Ambities van het IKC

Naast de ondersteuning die we op dit moment bieden, heeft ons IKC ambities welke we de komende periode willen realiseren. Deze zijn omschreven in het schoolplan 2019-2023.

A IJK instrument

(zie excel-bestand ijkinstrument op de site van het IKC)

B Protocollen

1. Dyslexie
2. ERWD protocol
3. Medisch handelen
4. Veiligheidsprotocol
5. Eigen leerlijnen
6. Doorstroom 1/2/3
7. Meldcode
8. Schorsen en verwijderen
9. Meer- en hoogbegaafden (in ontwikkeling)
10. Verzuim
11. Rouw
12. Internet en sociale media
13. Aannamebeleid en tussentijds verwijzen
14. Checklist toegankelijkheid gebouw en schoolomgeving
15. Toetsprotocol

1. Dyslexie

Wij hanteren het protocol leesproblemen en dyslexie (zie hiervoor het document “leesprotocol” op de site van het samenwerkingsverband (<https://swv.passendonderwijs.nl/PO2001/>)). Het protocol is vernieuwd in 2020.

Meer informatie is te vinden op:

www.masterplandyslexie.nl; www.dyslexieroute.nl; www.steunpuntdyslexie.nl/dyslexie-op-school/protocollen-dyslexie

2. Dyscalculie

Wij hanteren het protocol ERWD-1. Zie voor de volledige versie en de samenvatting van dit protocol:

<http://www.balansdigitaal.nl/stoornissen/dyscalculie/dyscalculie-op-school/protocol-erwd1/>

3. Protocol medisch handelen

Dit protocol is vastgesteld op bestuursniveau en is op te vragen bij de directie van het IKC. Onze medewerkers verrichten geen medische handelingen.

4. Veiligheidsprotocol

Het IKC beschikt over een veiligheidsprotocol. Uitgangspunt is dat alle leerlingen zich veilig voelen en dat het IKC zich verantwoordelijk voelt om een klimaat te scheppen waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden 'opgelost', maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen

wordt niet geaccepteerd. Dit veiligheidsprotocol is goedgekeurd door de MR en is in te zien op school en op de website: www.ikc-domheldercamara.nl/

5. Protocol eigen leerlijnen

Dit protocol is op te vragen bij de directie van het IKC.

6. Protocol doorstroom 1/2/3

Het IKC beschikt over een protocol doorstroom 1/2/3. Hierin is omschreven welke stappen er genomen worden om leerlingen te screenen, toetsen en volgen. Uitgangspunt hierbij is dat alle leerlingen optimaal moeten kunnen profiteren van het onderwijsaanbod. Hierin wordt tevens omschreven wat een leerling bij aanvang groep 1 idealiter moet kennen en kunnen. Daarnaast wordt weergegeven welke afwegingen er gemaakt worden bij een kleuterverlenging. Dit aan de hand van een stroomschema 'overgang 1 naar 2' dan wel 'overgang 2 naar 3'.

7. Protocol Meldcode

Dit protocol is vastgesteld op bestuursniveau en is op te vragen bij de directie van het IKC.

8. Schorsen en Verwijderen

Dit protocol treedt in werking als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling, waarbij psychisch en of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht. Er zijn 3 vormen van maatregelen mogelijk: time-out, schorsing en verwijdering. Het protocol is te vinden op de website van IKC Dom Helder Camara

9. Protocol meer- en hoogbegaafden

(in ontwikkeling)

10. Verzuim

Iedere jongere is volledig leerplichtig vanaf de 1ste schooldag van de maand na de 5de verjaardag tot aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar wordt. Daarna treedt de kwalificatieplicht in werking. In het protocol wordt onderscheid gemaakt in geoorloofd verzuim en ongeoorloofd verzuim. Wij hanteren hiervoor het protocol van Ingrado. Deze is te vinden op de site: <https://ingrado.nl/> Daarnaast werkt het IKC samen met de leerplichtambtenaar van de gemeente Groningen.

11. Rouw

Hiervoor maken wij gebruik van het protocol zoals omschreven door de GGD. Deze is te vinden op de site: <https://ggd.groningen.nl/gezonde-school/protocollen/ProtocolplotselingedoodBAOaugustus2016.pdf>

12. Internet en sociale media

(in ontwikkeling)

13. Aannamebeleid, tussentijds verwijzen en uitstromen

Zie het ondersteuningplan.

14. Checklist toegankelijkheid gebouw en schoolomgeving

CHECKLIST TOEGANKELIJKHEID SCHOOL EN OMGEVING					
Preventief en licht curatieve voorzieningen					
Naam school en gemeente: IKC Dom Helder Camara Gemeente Groningen					
Indicatoren voor toegankelijkheid					
		Neen	Enigszins	Gedeeltelijk	Volledig
1.	De bereikbaarheid van het gebouw				
1.1	Is het IKC op een veilige manier te bereiken?				x
1.2	Is er een aantal invalidenparkeerplaatsen voor of nabij de hoofdingang?	x			
1.3	Is het gebouw via een verharde route bereikbaar vanaf de openbare weg en een openbare vervoershalte?				x
1.4	Is deze route obstakelvrij? (denk hierbij aan geparkeerde fietsen, vuilnisbakken, bloembakken etc. die de route kunnen blokkeren)				x
1.5	Is er een trottoir oprit aanwezig?				x
1.6	Zijn er geen hoogteverschillen groter dan 2 cm. tussen trottoir en toegangsdeur?			x	
1.7	Is de bestrating van het schoolplein goed onderhouden?				x
2	De toegankelijkheid van het gebouw				
2.1	Zijn er geen drempels hoger dan 2 cm.?	x			
2.2	Zijn de entree-deuren en de deuren van de klaslokalen breed genoeg voor rolstoelen?				x
2.3	Ligt er een stroeve en vlakke vloerbedekking in het portaal en in de gangen van het gebouw				x
2.4	Is er bij de trappen of andere gevaarlijke plaatsen gebruik gemaakt van contrasterende kleuren of opvallend materiaal overgangen			x	
2.5	Zijn de doorgangen obstakelvrij?			x	
2.6	Voldoen hoogteverschillen aan de beschreven normen?				x
3	De bruikbaarheid van de voorzieningen				

3.1	Is er een invalidentoilet, en zo ja, is het bruikbaar?				x
3.2	Zijn de klaslokalen zo ingericht dat er genoeg ruimte voor iedereen is om te bewegen?				x
3.3	Staan er geen spullen opgeslagen in gangen en ruimtes die de doorgang belemmeren?	x			
3.4	Is het meubilair in de klas in hoogte verstelbaar of is er voldoende in hoogte verschillend meubilair aanwezig voor verschillende leerlingen?				x
3.5	Zijn de verschillende automaten (koffieautomaat, kopieerapparaat, magneetkaartautomaat e.d.) bruikbaar voor iedereen?	x			
3.6	Zijn er hulpmiddelen aanwezig voor leerlingen met een functiebeperking?			x	
3.7	Zijn er geen plekken waar zich stof kan ophopen, wat een probleem kan zijn voor leerlingen met astma?			x	

15. Toetsprotocol 2022-2023

Toetsprotocol 2022-2023

Als school willen we de ontwikkeling van kinderen volgen. In dit kader spelen toetsen een rol en in het verlengde daarvan een **juiste** en **uniforme afname** en beoordeling van die toetsen.

Dit schooljaar starten we in januari 2023 met de Citotoetsen.

We maken gebruik van de volgende toetsen:

	Toets	Moment+groep
BEGRIJPEND LEZEN	Begrijpend Lezen 3.0:	M en E 4, 5, 6, 7 E3 *(zie 1.1)
TECHNISCH LEZEN	DMT 2018	M en E 3, 4, 5, 6, 7, M8
	AVI 2018	M en E 3, 4, 5, 6, 7, M8
Kleuter in Beeld	(via observatie)	Zie planning kleuterbouw
Spelling	Spelling 3.0:	M en E 3, 4, 5
	Werkwoordspelling 3.0	-
Spelling digitaal	Spelling	M en E 6, 7, M8
	Werkwoordspelling	M en E 7, M8
Rekenen	Rekenen en Wiskunde 3.0:	M en E 3, 4, 5, 6, 7 M8
	Bareka	Automatiseringstoets sept. en mrt.
SOCIAAL EMOTIONEEL	SCOL leerkrachtvragenlijst	B en M 3, 4, 5, 6 en 7, B8
	SCOL Leerlingvragenlijst	B en M 6 en 7, B8
Eindtoets groep 8	IEP	M/E8

1.1 Algemene procedure bij het afnemen van de niet methodegebonden toetsen.

- *** E3 begrijpend lezen:** indien de leerling eind groep 3 niet AVI niveau M3 behaald heeft wordt de toets begrijpend lezen vervangen door de toets begrijpend luisteren E3. Hierover wordt altijd contact opgenomen met de taalcoördinator. De taalcoördinator overlegt met de leerkracht over de afname van de toets.
- **Alle kinderen** worden getoetst. Hier kan alleen van afgeweken na overleg met de interne begeleider.
- Leerlingen met een **OPP** maken de toetsen die in het OPP zijn opgenomen, in overleg met IB.
- **Wijziging afname DMT E3:** afname E3 DMT kaart 3 kan vervallen als het aantal goed gelezen woorden op kaart 2 gelijk aan of lager dan 23 is.
- Afname DMT M4 tot en met M8: kaart 1, 2 en 3 afnemen en invoeren.
- Leerlingen met **dyslexie** kunnen gebruik maken van compenserende maatregelen (zie 1.3 afname toetsen bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften).
- De tijdsindicatie die in de handleiding voor een toets wordt aangegeven wordt aangehouden. Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften kan hiervan worden afgeweken (zie 1.3).
- Er is **rust** en stilte in de school. We zorgen voor rust in de groepen. (De groepen 1/2 spelen op het voorste gedeelte van het nieuwbouwplein en aan de zijkant van het tussenplein).
- Alle **materialen** liggen klaar! Kinderen mogen niet door de groep lopen.
- De leerlingen zitten in de **toetsopstelling**.
- De leerlingen weten wat er van hen verwacht wordt. We stimuleren een serieuze instelling en **werkhouding**.
- Als een leerling klaar is met de toets, ligt de toets omgekeerd of **gesloten** op je tafel.
- Leerlingen die klaar zijn maken werk af of gaan **stillezen**. Er wordt niet gelopen.
- De papieren toets wordt in de groepen 3 t/m 8 met de hele groep (en niet in kleinere groepen) afgenomen.
- Leerlingen die een toets moeten **inhalen**, doen dit **'s ochtends** en bij voorkeur niet direct na een vakantie of op maandag).

- De toets wordt maar 1x afgenomen bij een kind. Bij opnieuw toetsen ontstaat leerwinst.
- **Toetsen**, dus ook de toetsboekjes en antwoordenbladen van Cito, mogen na afloop niet mee naar huis.
- **Scoreformulieren van DMT en AVI** bewaren van die leerlingen die in een voortraject dyslexie zitten.
- We bewaren de IV, V en V- boekjes en antwoordenbladen 3 jaar voor eventuele analyse. Overige toetsen gaan in de blauwe container onder de trap bij de ingang, zodat ze veilig vernietigd kunnen worden.

1.2 Werkwijze voor de leerkrachten:

- Alle leerkrachten lezen de handleiding van de Cito goed door. Het is handig om de toetsen eerst zelf te maken ter voorbereiding. We nemen de toets af volgens de Cito instructie.
- Worden er hiaten in de aangeboden leerstof ontdekt, dan worden de leerlingen daar in de periode voorafgaand aan de toets extra op voorbereid.
- De Cito **vraagstelling** wordt **ingeoefend** in de maand voorafgaand aan de citotoetsen.
- De M/E versie van Cito: **LET OP:** mocht je deze toets diagnostisch willen gebruiken (dit kan alleen in overleg met IB), dan neem je hem eerst officieel af en gebruikt de toets pas daarna om te oefenen.
- Na afloop voert iedere collega zijn eigen gegevens in het Cito LOVS in.
- De gegevens en de trends worden vervolgens besproken tijdens de grote schoolbesprekingen.

1.3 Compenserende maatregelen bij LOVS toetsen voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften:

Bespreken van de wijze waarop kinderen die in een behandeltraject zitten ondersteuning nodig hebben, gebeurt in oktober met de intern begeleider en in december of in mei in overleg met de behandelaar en/of de intern begeleider.

Onderstaande compenserende maatregelen kunnen worden genomen:

Dyslexie

- De tekst van de toets voorlezen op neutrale toon. Dit in overleg met de taalcoördinator en met registratie in ESIS. Dit mag niet bij begrijpend lezen! Slechts in uitzonderlijke gevallen mogen vanaf groep 5 na overleg met de taalcoördinator aanpassingen worden gedaan bij begrijpend lezen.
- DMT: in geval van ernstig stotteren; taalcoördinator raadplegen. Zie 1.5 > overige toetsen.
- Begrijpend Lezen afnemen **per tekst**, i.p.v. **per deel**
- De leerling krijgt langer tijd
- Indien gewenst kan de IEP eindtoets voorgelezen worden aangeboden (audio-bestanden op de site)
- Antwoorden invullen in het toetsboekje i.p.v. op een antwoordenblad (boekje kopiëren)

Dyscalculie

- De leerling krijgt langer tijd
- De leerling maakt de toets op een lager niveau
- *Een rekenmachine is niet toegestaan*
- De leerling maakt de toets op een rustige plek

AD(H)D/ASS:

Voor kinderen met AD(H)D, ASS of een andere stoornis die de taakgerichtheid negatief beïnvloedt, kunnen de volgende aanpassingen worden toegepast:

- Gebruik maken van een afdekblad
- Antwoorden invullen in het toetsboekje i.p.v. op een antwoordenblad (boekje kopiëren)
- De toets verdelen in stukken:
bv Begrijpend Lezen afnemen **per tekst**, i.p.v. **per deel**
Het fysiek in parten opdelen van de toets kan ook al genoeg zijn voor het overzicht.

Voor deze leerlingen kan een taak ook in 2 delen worden opgesplitst met bv een bewegingsoefening, klusje tussendoor

- De toets maken aan de instructietafel waar de leerkracht enkel zit, en uiteraard geen aanwijzingen geeft.

Digitaal toetsen:

- Controleer vooraf de werking van de apparatuurInloggen via instructies en afspraken ICT

1.4 Specifieke procedure bij het afnemen van de niet methodegebonden toetsen.

Begrijpend lezen:

In de handleiding staat een afnameduur genoemd.

Dit is een richtlijn. Leerlingen die het niet af hebben, mogen het afmaken.

Spelling:

Overzicht van spellingregels verwijderen of afdekken.

Rekenen:

Groep 3 en 4:

De leerlingen mogen bij het maken van de opgaven geen hulpmiddelen als rekenrekjes, blokjes en dergelijke gebruiken.

Er mogen geen klassikale getallenlijn of getallenrijen in de vorm van kaartjes zichtbaar zijn tijdens de afname van de toets.

De leerlingen mogen wel tussenuitkomsten noteren in het boekje zelf, notities maken of bijvoorbeeld uitgaande van een zelf getekende lege getallenlijn en getekende sprongen, noteren hoe groot die sprongen zijn.

Groep 5:

De leerlingen mogen bij het maken van de opgaven geen hulpmiddelen als blokjes, tafelkaarten, zakrekenmachines e.d. gebruiken.

Er mogen geen klassikale getallenlijn en getallenrijen in de vorm van kaartjes zichtbaar zijn tijdens de afname van de toets.

De leerlingen mogen wel tussenuitkomsten noteren op een kladblaadje, notities maken of bijvoorbeeld uitgaande van een zelf getekende lege getallenlijn en getekende sprongen, noteren hoe groot die sprongen zijn.

Groep 6, 7 en 8:

Zie groep 5.

Bij M6 en E6 mogen de leerlingen uitrekenpapier gebruiken.

Dit geldt ook voor M7 en E7.

Bij B8/M8 deel 1&3 mogen de kinderen uitrekenpapier en een liniaal gebruiken. Bij deel 2 niet.

AVI/DMT bij (vermoeden van) dyslexie:

Tussentijds toetsen AVI/DMT doen we niet. Daar wordt niet naar gekeken bij de aanmelding voor onderzoek.

Leerkrachten houden in de gaten of een leerling een bespreekgeval is voor mogelijk dyslexieonderzoek.

Bij 3x E-score (V- score) op DMT, overleg met IB/Taalcoördinator voor overleg over de mogelijke vervolgstappen.

Terugtoetsen i.h.k.v. verwijzen naar het Voortgezet Onderwijs.

Voor leerlingen met een vmbo basis of vmbo kader advies wordt na de M8 toetsen gekeken of zij minimaal een eind groep 6 niveau beheersen. Dit is in Esis te zien in de kolom FN (functioneringsniveau) en de kolom DLE (dit moet minimaal 40 zijn). Is dit NIET het geval, dan moet worden terug getoetst voor het desbetreffende vak.

Voor het kiezen van de juiste toets, kan worden overlegd met de IB-er.

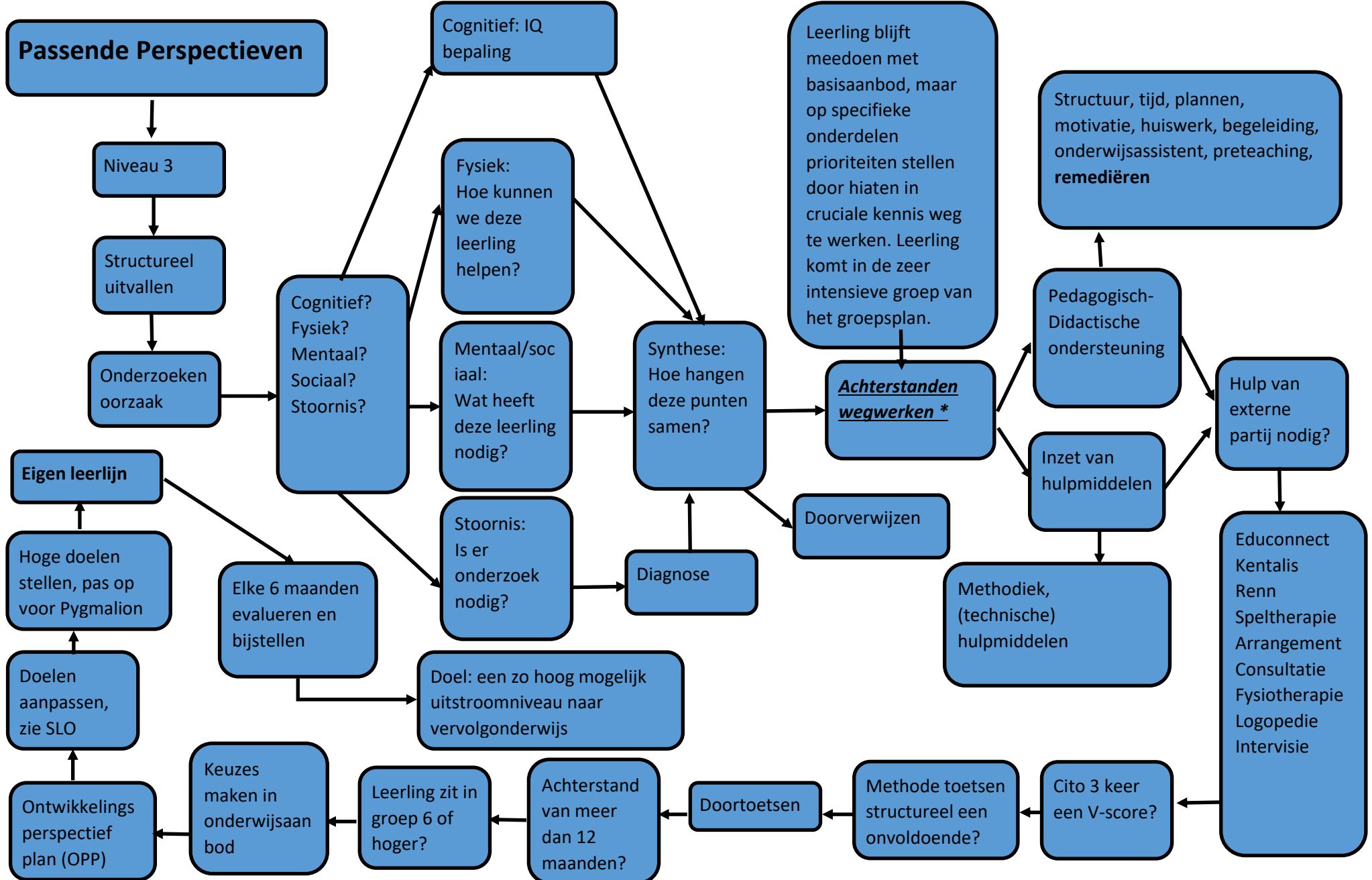
1.5 Overige toetsen

- **Tempo Test Automatiseren/schoolvaardigheidstest rekenen en wiskunde:**
Kan worden ingezet bij vermoedens van dyscalculie en bij aanhoudende problemen met rekenen om gepast te kunnen remediëren.
- **PI dictee.** Wordt momenteel niet meer afgenomen.
- **SCOL leerkrachtvragenlijst:**
In groepen 1,2,3,4,5,6,7,8 voor alle leerlingen.
In de groepen 1,2,3,4,5 vullen de *leerkrachten* SCOL in.
In de groepen 6,7,8 vullen *leerkrachten én leerlingen* SCOL in.
- **Niet Schoolse Cognitieve Capaciteiten Test (NSCCT): (groep 4 t/m 8)**
Kan uitsluitend door de IB-er worden ingezet bij vraagstukken omtrent de cognitieve capaciteiten van leerlingen. De IB-er overlegt dit met ouders en voert de volledige procedure uit.
- **Begrijpend luisteren**
- Kan in overleg met IB ingezet worden bij leerlingen die door zeer ernstige dyslexie begrijpen lezen niet kunnen maken.

1.6 Invoerwijze LOVS

Voor alle toetsen vullen we aantal goede antwoorden in.

Bijlage C Als blijkt dat een leerling onvoldoende profijt heeft van de cyclus van opbrengstgericht werken zoals in het schema omschreven. Dan moet gekeken worden naar een aanpassing in het onderwijsaanbod. Dit kan aan de hand van het stroomschema passende perspectieven.

Bijlage D Organogram

